

Gemeente Rotterdam
Stadsontwikkeling

Vorzieningenplan voorbeeld deelgemeente

Deelgemeente

en

**Gemeente Rotterdam / Stadsontwikkeling /
Maatschappelijk Vastgoed**

versie: 31 januari 2012

LEESWIJZER

Dit plan gaat over vraag en aanbod van maatschappelijke voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport en recreatie, kunst en cultuur, welzijn en zorg in de gemeente Rotterdam, deelgemeente Hoogvliet. Onder regie van Stadsontwikkeling (voorheen OBR Vastgoed, Maatschappelijk Vastgoed), is er in 2011/2012 door diensten (JOS, SenR, Bibliotheek Rotterdam, GGD, Stadsontwikkeling (SO), dKC) en deelgemeente aan geschreven. De aanpak is beschreven in de *Procesaanpak Voorzieningenplannen 2010*.

De doelen van het voorzieningenplan zijn in de inleiding verwoord.

Hoofdstuk 2 bevat de belangrijkste conclusies uit het gehele plan en kan als een soort managementsamenvatting gelezen worden. Daar wordt tevens de strategie van het plan weergegeven alsmede de relatie met de gebiedsprogramma's. Ook wordt de rolverdeling (wie heeft welke rol bij de uitvoering van het plan?) verduidelijkt.

In deel A wordt het sociale beleid van de stad en de deelgemeente verwoord. Genoemd zijn die onderdelen uit het collegewerkprogramma, het bestuursakkoord, het werkprogramma van het deelgemeentebestuur, de gebiedsvisies van de deelgemeente, etc., die direct raken aan het voorzieningenaanbod in de stad.

Deel B geeft het wijkoverstijgende voorzieningenaanbod in de stad weer op genoemde gebieden van onderwijs, sport en recreatie, kunst en cultuur, welzijn en zorg. In de eerste plaats zijn de voorzieningen genoemd die een wijkoverstijgend karakter hebben (voortgezet onderwijs, zwembaden, maatschappelijke opvang, e.d.), in de tweede plaats (deel C) worden de voorzieningen genoemd die een wijkgebonden karakter hebben (primair onderwijs, speeltuinen, kinderopvang, e.d.).

Niet alleen wordt het aanbod vermeld, indien er bijzondere zaken spelen met betrekking tot bepaalde voorzieningen, dan worden die ook genoemd. In hoofdstuk 16 wordt de leegstand in de maatschappelijke vastgoedportefeuille van de stad weergegeven.

Bijlage I bevat de geraadpleegde bronnen. In bijlage II wordt het sociale beleid van met name de Rotterdamse diensten genoemd.

INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer	2
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	5
2. Organisatie en uitvoering	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Relatie met Gebiedsprogramma's	7
2.3 De uitvoering	7
2.4 Samenstelling en werkwijze van het Uitvoeringsteam MVG	8
2.5 Rollen en verantwoordelijkheden van de kernteamleden	9
2.6 Het adviesteam	10
2.7 Eindverantwoordelijkheid voor het totale proces	10
2.8 De Uitvoeringsagenda	11
DEEL A: Sociaal Beleid	20
3. Gemeentelijk sociaal beleid	20
3.1 Inleiding	20
3.2 Gemeentelijk coalitieakkoord 2010-2014	20
3.3 Het collegewerkprogramma 2010-2014	21
3.4 Het Bestuursakkoord tussen college en deelgemeente	23
3.5 Het Gebiedsprogramma 2011/2014	24
4. Deelgemeentelijk beleid	26
4.1 Het Coalitieakkoord en het Bestuursakkoord 2010-2014	26
4.2 De Toekomstvisie (2010-2014) van de deelgemeente	27
4.3 De gebiedsafspraken met corporaties	28
4.4 Het deelgemeentelijke accommodatiebeleid	29
DEEL B: Het wijkoverstijgende voorzieningenaanbod	30
5. Het voorzieningenaanbod: wijkoverstijgend	30
5.1 (Speciaal) Voortgezet onderwijs en Speciaal Onderwijs	30
5.2 Ontwikkelingen en bijzonderheden Voortgezet Onderwijs	30
6. Sport en Recreatie (wijkoverstijgend)	32
6.1 Het wijkoverstijgende aanbod op het gebied van Sport en Recreatie	32
6.2 Ontwikkelingen en bijzonderheden op het gebied van Sport en Recreatie	34
7. Kunst en Cultuur	36
7.1 Door de gemeente gesubsidieerde instellingen	36
7.2 Bijzonderheden op het gebied van Kunst en Cultuur	36

8.	Bibliotheekfilialen	37
8.1	Bijzonderheden m.b.t. bibliotheekfilialen	37
9.	Vraagwijzer	38
9.1	Bijzonderheden m.b.t. Vraagwijzer	38
10.	Maatschappelijke Opvang	39
10.1	Aanbod van maatschappelijke opvang	39
10.2	Bijzonderheden m.b.t. maatschappelijke opvang	39
11.	Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	40
11.1	Bijzonderheid CJG	40
DEEL C: Het wijkgebonden voorzieningenaanbod		41
12.	Het aanbod: wijkgebonden voorzieningen	41
12.1	Aanbod van primair onderwijs	41
12.2	Bijzonderheden primair onderwijs	42
13.	Sport en Recreatie (wijkgebonden)	44
13.1	Gymzalen	44
13.2	Bijzonderheden gymzalen	44
13.3	Speeltuinen	45
13.4	Bijzonderheden speeltuinen	45
13.5	Openbare trapvelden	46
13.6	Bijzonderheden openbare trapvelden	46
14.	Welzijn	47
14.1	Accommodaties van de Stichting Welzijn Hoogvliet	47
14.2	Overige (welzijns)accommodaties I	48
14.3	Overige (welzijns)accommodaties II	49
14.3	Bijzonderheden m.b.t. welzijnsaccommodaties	49
15.	Peuterspeelzalen, buitenschoolse opvang en kinderopvang	50
15.1	Aanbod peuterspeelzalen	50
15.2	Aanbod buitenschoolse opvang	50
15.3	Aanbod kinderopvang	51
15.4	Bijzonderheden peuterspeelzalen, buitenschoolse opvang en kinderopvang	51
16.	Leegstand in de gemeentelijke maatschappelijke Vastgoedportefeuille	53
BIJLAGE I: Geraadpleegde bronnen		54
BIJLAGE II: Verzameld relevant sociaal beleid van de gemeente		55

1. INLEIDING

Stadsontwikkeling (voorheen OBR Vastgoed) stelde in 2009 vast dat het gewenst was om voor alle deelgemeenten van Rotterdam voorzieningenplannen op te stellen. Deze conclusie was een logisch gevolg van de oprichting van de Centrale Vastgoedorganisatie. In 2009 is al het gemeentelijke vastgoed door de diensten van het concern Rotterdam overgedragen aan Stadsontwikkeling. Stadsontwikkeling is de partij die het vastgoed van de gemeente beheert, exploiteert, onderhoudt en verhuurt. Ook is zij de enige partij in de gemeente die vastgoed op de markt mag inhuren. De Rotterdamse diensten binnen het concern Rotterdam huren hun huisvesting vervolgens van Stadsontwikkeling. Een dienst als SenR huurt niet alleen een groot aantal objecten (de zogenaamde indirecte SenR-portefeuille), maar verhuurt ruimtes in deze objecten door aan andere partijen, bijvoorbeeld aan de Welzijnsorganisaties in een wijkgebouw. Afspraken tussen de gemeentelijke diensten en Stadsontwikkeling zijn vastgelegd in de *Kaderafspraken* uit 2007. Het gemeentelijke vastgoedbeleid is neergelegd in het MPRV, het Meerjaren Perspectief Rotterdams Vastgoed, in 2008 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld.

Vanaf 2009 is de verantwoordelijkheid voor het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke vastgoedobjecten dus niet langer verspreid over een groot aantal diensten en deelgemeenten, maar in één hand gelegd. Dat heeft tot gevolg dat er veel beter dan voorheen op de totale portefeuille gestuurd kan worden en er een strategie met betrekking tot vraag naar en aanbod van vastgoed ontworpen kan worden. Een middel om mee te kunnen sturen is het voorzieningenplan.

In een voorzieningenplan wordt per deelgemeente het realiseerbare aanbod aan voorzieningen op het gebied van cultuur, onderwijs, sport, welzijn en zorg beschreven in termen van omvang, kwaliteit, spreiding en clustering en wordt aangegeven welke kansrijke mogelijkheden er bestaan om vraag en aanbod naar en van voorzieningen optimaal op elkaar aan te sluiten. Het voorzieningenplan is het kader aan de hand waarvan (vastgoed)budgetten gericht kunnen worden ingezet en afgewogen investeringsbeslissingen kunnen worden genomen. Een voorzieningenplan heeft aspecten van een accommodatieplan, omdat voorzieningen in de regel worden aangeboden in accommodaties, maar de nadruk ligt daar niet op. De nadruk ligt op de optimale afstemming van de vraag naar voorzieningen op het aanbod ervan. De accommodaties dienen ondersteunend te zijn aan het sociale beleid van de gemeente en de deelgemeenten.

Een voorzieningenplan heeft o.a. ten doel:

- het beter en vroegtijdiger op elkaar afstemmen van plannen van de sociale sector en ruimtelijke sector (sociale en fysieke diensten) voor zover die plannen gevolgen hebben voor de inzet van accommodaties
- het beter kunnen prioriteren van investeringsaanvragen m.b.t. vastgoed
- katalysator voor verbetering van het accommodatiebeleid en vastgoedbeheer
- het verkrijgen van inzicht in mogelijke inverdieneffecten in de vastgoedportefeuille
- door betere benutting (w.o. afstoting en clustering) van de accommodaties (financiële) ruimte creëren voor nieuwe vastgoedontwikkelingen
- het versterken van de regiefunctie en samenhang voor de centrale stad en deelgemeenten

Doelstelling van het voorzieningenplan is om, op basis van een functioneler en beter op de behoeften afgestemd aanbod van voorzieningen (waarbij de grenzen tussen de gemeentelijke diensten worden doorbroken), te komen tot inzicht in de noodzakelijke transformaties

(bijvoorbeeld verhuizing, samenvoegen, herontwikkeling, etc.) en vastgoedontwikkelingen (nieuwbouw). Dit kan leiden tot kostenreductie en minder leegstand, maar vooral tot een betere aansluiting van het voorzieningenaanbod op de vraag naar voorzieningen. Doelstelling kan ook zijn om de kwaliteit van een voorziening te verhogen. Vastgoedontwikkelingen worden proactief in kaart gebracht en zullen zich, als gevolg van een goed werkend voorzieningenplan, steeds minder op ad-hoc-basis voordoen.

Dit plan behandelt een zo breed mogelijk aanbod van maatschappelijke voorzieningen in de stad. De aandacht is vooral gericht op onderwijs, sport, welzijn, zorg en cultuur. Dit zijn de beleidsvelden die voor een belangrijk deel bekostigd worden door het stadsbestuur (deelgemeente en stad). "Onderwijs" wordt grotendeels buiten de deelgemeenten om gefinancierd, maar is zo'n belangrijke voorziening dat het niet kon ontbreken in dit plan. Vanzelfsprekend is de gemeente niet de enige partij die maatschappelijke voorzieningen in eigendom of beheer heeft. Belangrijke voorzieningen op het gebied van zorg en welzijn zijn de verantwoordelijkheid van zorgaanbieders (Laurens, Humanitas, De Stromen), corporaties en gesubsidieerde welzijnsorganisaties. Deze voorzieningen zijn zoveel mogelijk meegenomen in dit voorzieningenplan.

Belangrijk is in het oog houden dat de in dit plan genoemde voorzieningen in de meeste gevallen ofwel in eigendom van de gemeente zijn dan wel in gebruik zijn bij door de (deel) gemeente gesubsidieerde instellingen (welzijnsorganisaties). Er zal de komende jaren naar gestreefd worden om, bij de actualisatie van dit plan, voorzieningen die in handen van derden zijn (corporaties, zorgaanbieders) een plek te geven in dit plan. Het is de bedoeling van de gemeente om van de mogelijkheden die ook deze voorzieningen bieden beter gebruik te maken.

Met de uitvoering van de eind 2010/begin 2011 gesloten bestuursakkoorden tussen stad en deelgemeenten is, voor zover er een verband is met het voorzieningenaanbod, rekening gehouden.

Voor de gemeente Rotterdam is het voorzieningenplan in deze vorm een nieuw verschijnsel. Met zowel de opstelling als de uitvoering is nog geen ervaring opgedaan. Het is een eerste aanzet die in de komende jaren verder ontwikkeld moet worden. Het geeft een slinger aan verdere gedachtevorming en beleidsontwikkeling. Het is zaak om het plan zeker elke twee jaar volledig te herzien, te actualiseren en te verfijnen, hoewel de voortdurende actualisatie van de Uitvoeringsagenda een taak van het Kernteam zal zijn.

Het plan is in eerste instantie vastgesteld door de deelgemeente. De deelgemeente kan die acties uitvoeren welke tot haar takenpakket behoren en waarvoor zij bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid draagt. Het college stelt de voorzieningenplannen van alle veertien Rotterdamse deelgemeenten op hetzelfde moment vast, in 2012, nadat de deelgemeenten tot vaststelling zijn overgegaan.

2. Organisatie en Uitvoering

2.1 Inleiding

In dit deel van het Voorzieningenplan vindt u de agenda 2012-2014 voor de ontwikkeling en het beheer van het Maatschappelijk Vastgoed in de deelgemeente Hoogvliet. Deze agenda vormt een integraal onderdeel van het Voorzieningenplan Maatschappelijk Vastgoed en bevat de acties die in deze bestuursperiode in het kader van een kostenefficiënt en effectief beheer van het maatschappelijk vastgoed zullen worden ondernomen.

De agenda is tot stand gekomen in nauw overleg tussen de deelgemeente Hoogvliet, Stadsontwikkeling en de sociale diensten van de gemeente Rotterdam (JOS, SenR, dKC, Bibliotheek Rotterdam, GGD). De regie over het totstandkomingsproces berustte bij Stadsontwikkeling. De agenda wordt geaccordeerd door het deelgemeentebestuur en vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders en vormt daarmee het kader voor de uitvoering, die geschiedt onder regie van de deelgemeente Hoogvliet.

2.2 Relatie met gebiedsprogramma's

Vanaf 2010 worden er voor alle deelgemeenten *gebiedsprogramma's* ontwikkeld. Gebiedsprogramma's zijn vierjaarlijkse overzichten van alle in een deelgemeente uit te voeren fysieke projecten. De input voor het gebiedsprogramma vormen de deelgemeentelijke gebiedsvisies, het collegewerkprogramma, de gebiedsagenda's, de Bestuursakkoorden en de gebiedsafspraken met de corporaties. Het doel van de gebiedsprogramma's is de gebiedsmanagers en gebiedsontwikkelaars beter te kunnen laten sturen (intern richting de gemeentelijke organisatie en extern richting marktpartijen, corporaties) op de activiteiten in hun gebied. Het voorzieningenplan Maatschappelijk Vastgoed vormt in principe een onderdeel van het gebiedsprogramma. Omdat de processen van totstandkoming van beide documenten een andere planning kennen is het nog niet gelukt om de twee documenten (voorzieningenplan en gebiedsprogramma) te integreren, wat op termijn echter wel gebeuren zal.

2.3 De uitvoering

Nu de Uitvoeringsagenda is vastgesteld zal z.s.m. de uitvoering ter hand genomen moeten worden. Daarbij zal door diensten en door de deelgemeente actief en in goed samenspel moeten worden gestuurd op de noodzakelijke verplaatsings- en optimaliseringsacties. Daarom zal er per deelgemeente een Uitvoeringsteam worden geformeerd van medewerkers uit verschillende relevante diensten én de deelgemeente, dat in staat is om deze verantwoordelijkheid vorm te geven. Dit team neemt in gezamenlijkheid de uitvoering ter hand om de beoogde resultaten te boeken en het plan te onderhouden en te actualiseren.

Gegeven de uitgangspunten van gebiedsgericht werken, maar ook omdat zij opdrachtgever (verantwoordelijke) is voor het grootste deel van de voorzieningen, is de deelgemeente verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de vastgestelde agenda's. In dat kader vervult zij dan ook de voorzittersrol in het Uitvoeringsteam (tenzij zij de voorkeur heeft die rol te laten vervullen door SO Vastgoed). De gemeentelijke diensten kregen van het college

uitdrukkelijk de opdracht te participeren in de Uitvoeringsteams en daar die acties te ondernemen die nodig zijn om tot een goede uitvoering van de vastgestelde agenda's te komen, waarbij dienstbelangen ondergeschikt zijn aan het te behalen gebiedsresultaat.

2.4 Samenstelling en werkwijze van het Uitvoeringsteam Maatschappelijke Vastgoed

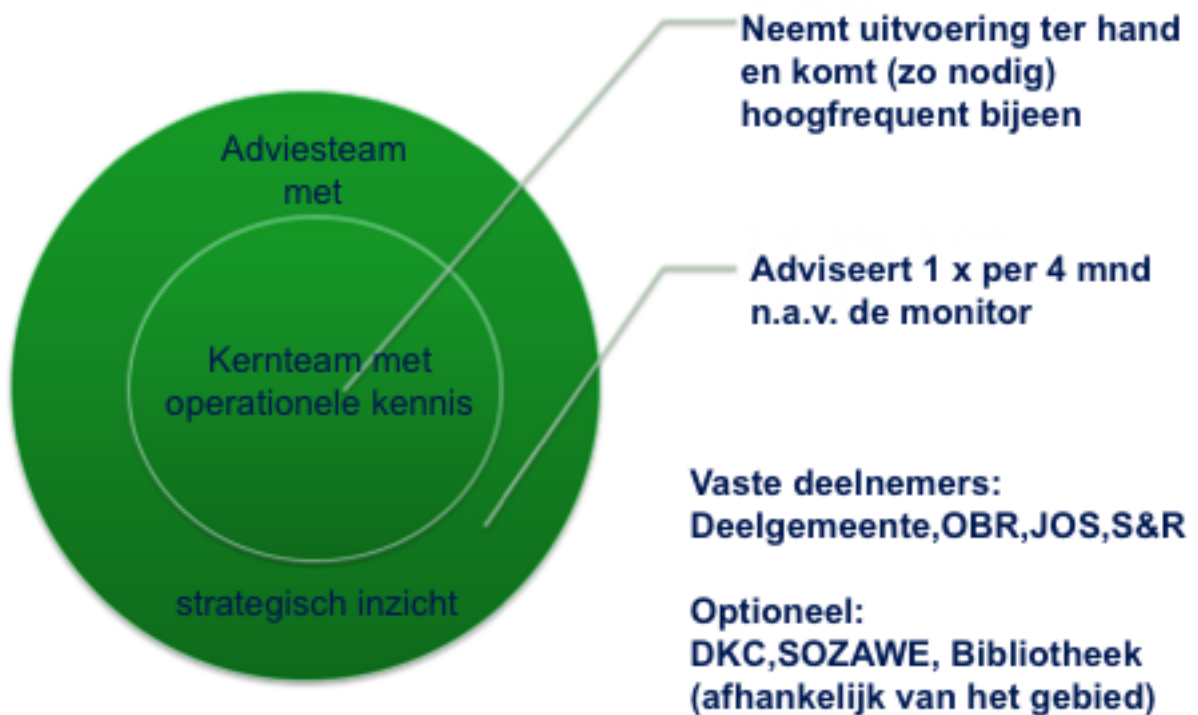
De samenstelling van het Uitvoeringsteam kan per deelgemeente verschillen en is afhankelijk van de acties die in deze deelgemeente aan de orde zijn. Omdat zij in alle gebieden verantwoordelijkheden hebben geldt dat de vaste bezetting gevormd zal worden door de deelgemeente, SO, JOS en S&R. DKC, Bibliotheek Rotterdam en GGD kunnen besluiten of zij tot de vaste bezetting van het team willen behoren. In Hoogvliet zal deze samenstelling nog nader worden bepaald.

Het ligt voor de hand dat in dit team de medewerkers van diensten deelnemen die gebiedsgericht werken. Per dienst zal moeten worden bepaald wie hierbij het meest voor de hand ligt. Van belang is dat deze medewerkers:

- a. voldoende (toegang tot) operationele kennis hebben om de consequenties van hun acties te kunnen overzien.
- b. voldoende overzicht hebben om strategisch te kunnen adviseren aan hun directie/deelgemeentebestuur.

Omdat deze competenties niet altijd in één persoon verenigd zijn, zal er met een kernteam worden gewerkt waarin de medewerkers met operationele kennis deelnemen. Dit team doet het werk en vergadert, zeker in het begin, met een hoge frequentie om snel dingen in gang te kunnen zetten. De uitvoering van de voorzieningenplannen wordt viermaandelijks gemonitord en daarbij worden (zo nodig) beslispunten geformuleerd. Om het kernteam heen wordt een "buitenring" gevormd van medewerkers die de strategische advisering ter hand kunnen nemen. Deze buitenring vergadert een keer per vier maanden en voorziet de monitor van een advies aan hun directies en eventueel het bestuur.

DECENTRALE UITVOERINGSTEAMS

9

29-06-2011

Door aan de buitenring de gebiedsmanagers van SO toe te voegen, wordt ook de relatie met de gebiedsprogramma's (en de marktpartijen), goed geborgd.

2.5 Rollen en verantwoordelijkheden van de kernteamleden

De deelgemeente draagt in het kader van het gebiedsgericht werken de verantwoordelijkheid om het uitvoeringsproces te organiseren. Dat betekent naast het voorzitten van het kernteam ook de verantwoordelijkheid om vergaderingen bijeen te roepen, agenda's te maken, de monitor in te vullen en partijen aan te spreken op hun verantwoordelijkheden. Mocht de deelgemeente deze rol niet kunnen of willen invullen dan kan zij SO Vastgoed verzoeken deze rol, namens haar, op zich te nemen.

In de agenda worden bij de verschillende actiepunten de rollen genoemd van Trekker en Betrokken Dienst. De "trekker" is in het kernteam dé verantwoordelijke voor het actiepunt. De trekker is zo goed als altijd onderdeel van het concern Rotterdam, c.q. een dienst of de deelgemeente. Heeft de actie betrekking op een externe partij dan is er altijd die Dienst dan wel Deelgemeente trekker die de beleidsmatige verantwoordelijkheid heeft voor het beleidsterrein waar de actie betrekking op heeft. Dit betekent ook dat de trekker de opdrachtgever is voor quick scans en haalbaarheidsonderzoeken, hiertoe zal besluiten en deze ook zal financieren.

Indien een actie de bouw van een Multifunctionele Accommodatie (MFA) betreft, coördineert SO Vastgoed het totale totstandkomingsproces, maar pas na opdracht gekregen te hebben van de participanten die vanuit hun specifieke huisvestingsbehoefte kunnen worden aangemerkt als trekker. Bijvoorbeeld: SenR is trekker van een zwembadontwikkeling en JOS van een school. Zij geven beide opdracht aan SO Vastgoed om een haalbaarheidsonderzoek te doen, elk op basis van de door henzelf bepaalde huisvestingsbehoefte.

Acties vragen, ook als het niet om een MFA gaat, bijna altijd inzet van meerdere diensten. Dan is er naast “de trekker” ook sprake van een “betrokken dienst”. Deze betrokken dienst wordt geacht constructief mee te werken en die stappen te zetten die nodig zijn om het actiepunt te realiseren en daarbij gaat, zoals gezegd, het “gebiedsresultaat” boven het dienstbelang. Dat neemt niet weg dat dit soms tot botsende belangen kan leiden of een actie bij nader inzien zodanige implicaties kan hebben dat er op een “hogere” niveau binnen de diensten, of wellicht zelfs bestuurlijk besluiten genomen moeten worden.

De voortgang van de acties zullen viermaandelijks worden gemonitord. De voorzitter van het kernteam is verantwoordelijk voor het opstellen van de monitor. De trekkers van de actiepunten zijn verantwoordelijk voor het rapporteren over hun actiepunten. De monitor biedt ook de gelegenheid om beslissingen van het management van de diensten/de deelgemeente of zo nodig bestuurlijke beslissingen te vragen.

2.6 Het adviesteam

Het adviesteam bestaat uit medewerkers van diensten en deelgemeenten die hun management kunnen adviseren over te nemen beslissingen. Het adviesteam vergadert onder voorzitterschap van de deelgemeente en komt in principe viermaandelijks bijeen als de monitor gereed is om deze van een strategisch advies te voorzien. Eventuele samenwerkingsproblemen of onvoldoende tempo in de uitvoering van de agenda kunnen daarbij ook aan de orde worden gesteld. De beslispunten en de adviezen worden geagendeerd voor het managementteam van de deelgemeente en op stedelijk niveau (door SO Vastgoed) gebundeld en geagendeerd voor het Cluster MT MO. Uiteraard kunnen er zwaarwegende redenen zijn om tussentijds besluiten van het management of het bestuur te vragen. Ook dan zal het adviesteam gevraagd worden te adviseren.

2.7 Eindverantwoordelijkheid voor het totale proces

De regie op het totale stedelijke proces is door het college van burgemeester en wethouders neergelegd bij SO Vastgoed en de Concerndirectie heeft het Maatschappelijk Vastgoed tot strategisch dossier benoemd, hetgeen betekent dat SO Vastgoed met enige regelmaat over de voortgang van het gehele proces zal moeten rapporteren. Daar ligt dan ook de uiteindelijke en eigenstandige verantwoordelijkheid om te signaleren wanneer zaken in de uitvoering niet lopen, dit in de relevante gremia aan de orde te stellen en zo nodig aan het college te rapporteren.